

Riktlinjer för antagning som docent vid Fakulteten för medicin och hälsa

Styrdokument Örebro universitet

Kategori: Riktlinjer

Ärendenummer: ORU 2022/07644 (konsekvensändring
2025/04807)

Beslutsfattare: Fakultetsnämnden för medicin och hälsa

Fastställda: 2016-06-17

Senast ändrade: 2023-11-01 (konsekvensändringar med
anledning av rektorsbeslut införda i juni 2025)

Dokumentansvarig: Fakultetskansliet

Innehåll

Riktlinjer för antagning som docent vid MH-fakulteten	1
Bakgrund	3
Uppgifter, rättigheter och skyldigheter.....	3
Behöriga sökande.....	3
Sökande utanför Örebro universitet.....	3
Docentur vid annat lärosäte	4
Vetenskaplig skicklighet.....	4
För sökande inom medicinska eller hälsovetenskapliga ämnen	4
För sökande med samhällsvetenskaplig inriktning	5
Pedagogisk kompetens.....	5
För sökande inom medicinska eller hälsovetenskapliga ämnen	6
För sökande med samhällsvetenskaplig inriktning	6
Ämneskompetens	6
Övrig kompetens.....	6
Ansökan och ansökningsprocess.....	6
Sakkunnig.....	7
Beslut.....	8
Docenturföreläsning.....	8
Ikraftträdande och revideringar	8

Bakgrund

Docent är en akademisk titel som markerar att innehavaren har uppnått en vetenskaplig och pedagogisk kompetensnivå som klart överstiger vad som krävs för doktorsexamen.

Rektor har angivit följande huvudprinciper för antagning som docent¹:

- För att anta en forskare som docent ska det bedömas vara till nytta för forskningen och utbildningen inom fakulteten.
- Docent antas normalt i huvudområde och/eller ämne för utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet.
- Behörig att antas som docent är den som avlagt doktorsexamen.
- Respektive fakultetsnämnd fastställer riktlinjer med kriterier för vetenskaplig skicklighet och pedagogisk kompetens samt eventuella övriga krav för att bli antagen som docent.

Uppgifter, rättigheter och skyldigheter

Docentur i ett ämne innebär att innehavaren visat självständig forskningsförmåga och högskolepedagogisk kompetens samt besitter en klart högre vetenskaplig skicklighet än vad som krävs för doktorsexamen. Majoriteten av forsknings- och pedagogiska meriter bör vara aktuella.

Med en docentur följer inga särskilda resurser. En docent har möjlighet och förväntas ta uppdrag såsom huvudhandledare för doktorand, ledamot i betygsnämnd, fakultetsopponent och/eller utföra andra sakkunniguppdrag. Det förväntas att docenten tar ansvar för och är drivande i såväl undervisning som forskning inom fakulteten.

Behöriga sökande

Ansökan om docentur bör normalt inges tidigast tre år efter doktorsexamen. Syftet med detta tidsintervall är att möjliggöra för den sökande att utveckla och dokumentera sin självständighet som forskare samt att etablera egna forskningsprojekt.

Bedömning av den sökandes kompetens baseras inte enbart på hittills visad skicklighet. Det är också väsentligt att kunna redovisa planer för framtida vetenskaplig och pedagogisk verksamhet. Den sökandes självständiga forskningslinje och dennes pedagogiska verksamhet framåt ska framgå.

Sökande utanför Örebro universitet

För sökande utanför Örebro universitet krävs affiliering till universitetet. För sökande som innehar anställning vid Region Örebro län (RÖL), utan samtidig delanställning vid

¹ Huvudprinciper för antagning av docenter, meriterade lärare och excellenta lärare, riktlinjer, ORU 2025/01550.

Örebro universitet (ORU), krävs affiliering enligt lokalt avtal² till ORU innan ansökan om antagning som docent kan inges till fakultetsnämnden.

För sökande som innehar anställning vid annan extern arbetsgivare än Region Örebro län, exempelvis en annan region eller privat vårdgivare, krävs affiliering enligt riktlinjer för affiliering vid Örebro universitet³ innan ansökan om antagning som docent kan inges till fakulteten.

Docentur vid annat lärosäte

Den som har antagits som docent vid annat lärosäte i Sverige och sedan anställs vid Örebro universitet behöver inte ansöka om överflyttning av sin docentur då titeln har full validitet även vid Örebro universitet.

Vetenskaplig skicklighet

För samtliga sökande gäller att den sökande ska, utöver vad som krävs för doktorsexamen, i sin sammanlagda produktion kunna redovisa underlag som visar på hög självständig vetenskaplig skicklighet, inkluderande bl.a. teoretisk och metodologisk kunskap, analytisk skärpa samt förmåga till originalitet. Det innebär att den sökande efter disputationen ska ha:

- utvecklat sin självständighet som forskare
- fördjupat och breddat den egna forskningen

Den sökande ska även ha erfarenhet av att självständigt leda forskningsprojekt och att som huvudsökande söka externa forskningsanslag i nationell eller internationell konkurrens. Det är väsentligt att den vetenskapliga produktionen är sammanhängande och uppvisar tillräckligt vetenskapligt djup. Majoriteteten av publikationerna ska vara gjorda efter disputation. Den sökande ska visa på självständig forskning genom att i ansökan beskriva sin arbetsinsats i varje enskilt arbete. Arbeten som publicerats innan avhandlingsarbetet, men som inte ingår i avhandlingen kan medtagas, men kan inte åberopas som arbeten där sökanden varit huvudansvarig. Bedömning av författarposition sker i enlighet med fakultetens publiceringspolicy⁴ där förste- och sisteförfattarskap eftersträvas för att påvisa självständighet.

För sökande inom medicinska eller hälsovetenskapliga ämnen

Artiklarna ska vara originalarbeten, publicerade eller accepterade för publicering (styrkt med kopia med besked) i för området välrenommerade **internationella vetenskapliga** tidskrifter med referee-system. Enstaka meta-analyser eller systematiska reviews som genererar ny kunskap kan också inkluderas. Artiklar som inte granskats enligt referee-system eller är publicerade i supplement av tidskrifter räknas inte som originalarbete, ej

² Samverkan och villkor för knytning av aktiva forskaranställda vid RÖL och ORU, så kallad affiliering (ORU 2015/03154).

³ Riktlinjer för affiliering vid Örebro universitet (ORU 2018/05688).

⁴ Publiceringspolicyen finns på fakultetens webbsidor på www.oru.se

heller proceedings, fallbeskrivningar, studieprotokoll, icke-systematiska reviews och editorials etc.

Riktvärdet, dvs. den minsta omfattningen av den totala vetenskapliga produktionen, är 15 originalarbeten inklusive artiklarna i avhandlingen. Kvalitet och författarposition beaktas vilket medför att avvikelser från riktvärdet kan göras uppåt eller nedåt beroende på de vetenskapliga arbetenas kvalitet och den sökandes bidrag till arbetet, visat genom bland annat författarordning och antal författare. Kvalitet och omfattning avseende övriga publikationer tas också i beaktande. Vidare ska den sökande vara huvudansvarig (första eller sistaförfattare) i 3–5 originalarbeten (beroende på omfattning av de postdoktorala arbeten som redovisas i ansökan). Delat första- och sistaförfattarskap innebär att fler publikationer kan behövas. Artiklar där tidigare handledare inte medverkar stärker bilden av självständig forskning.

För sökande med samhällsvetenskaplig inriktning

Publikationerna ska vara internationella och vetenskapliga, externt referee-granskade samt publicerade efter doktorexamen och kvalitetsmässigt väsentligt bidra till ämnesområdet. I sin omfattning ska de återopade forskningsinsatserna motsvara minst ytterligare en avhandling samt vara i paritet med den forskningsinsats som gäller för en docentur i ämnet nationellt. De arbeten som återopas får inte innehålla omfattande överlapp, vilket även gäller återopade publikationer i relation till doktorsavhandlingen.

Pedagogisk kompetens

För samtliga sökanden gäller att den sökande ska ha förmåga att på ett skickligt sätt skapa förutsättningar för lärande och utveckling utifrån universitetspedagogisk och didaktisk forskning och reflektion, i enlighet med Örebro universitets pedagogiska grundsyn. Örebro universitets mall för pedagogisk meritportfölj ska användas för redovisning av pedagogisk kompetens. Den pedagogiska kompetensen bedöms med avseende på bl.a. förverkligandet av den sökandes egna pedagogiska grundsyn, resultat av förverkligandet av densamma samt undervisningserfarenhet från olika undervisningsformer, t.ex. föreläsningar, seminarier, demonstrationer, handledning. Undervisningsmeriterna bör omfatta utbildning på såväl grundnivå, avancerad nivå som forskarnivå.

Dessutom ska den sökande

- ha uppnått den pedagogiska kompetens som nås med 10 veckors behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande utbildning, eller redovisat på annat sätt uppnådd motsvarande pedagogiska kompetens. Den sökande rekommenderas att gå den 10 veckors behörighetsgivande utbildning som erbjuds av Högskolepedagogiskt centrum vilken krävs för lektorat. Mer information om dessa finns på www.oru.se
- ha genomgått utbildning inom forskarhandledning via genomgång av kursen Forskarhandledarutbildning eller motsvarande utbildning.

Det är meriterande om sökanden även har genomfört något av följande:

- kursansvar

- kursutveckling
- pedagogiskt utvecklingsarbete
- programansvar
- författat läromedel
- kliniskt pedagogiskt utvecklingsarbete.

En betydande del av den återopade undervisningserfarenheten bör vara aktuell.

För sökande inom medicinska eller hälsovetenskapliga ämnen

Utöver det som sägs ovan får meriterna även omfatta specialistutbildning och fortbildning för läkare (SK-kurser, fortbildningskurser). Även undervisningserfarenhet från utbildningsverksamhet utöver ovan nämnda får återopas, dock inte ”bedside-undervisning”.

Ett kvantitativt riktmärke för den samlade erfarenheten är 120 timmars undervisning, inklusive max 40 timmar handledarerfarenhet (självständiga arbeten, handledning av doktorander, ST-arbeten, magister- eller kandidatuppsatser).Handledning av examensarbete på avancerad nivå (magister/master) och bihandledarskap för doktorander är meriterande.

För sökande med samhällsvetenskaplig inriktning

Undervisningserfarenhetens kvalitet och omfattning bedöms med avseende på olika undervisningsformer: föreläsningar, seminarier, handledning, etcetera. Ett kvantitativt riktmärke för den samlade undervisningserfarenheten är 400 undervisningstimmar, inklusive motsvarande 50 timmars handledarerfarenhet.

Ämneskompetens

Ämnesbenämning för docenturen skall spegla huvudsaklig vetenskaplig och pedagogisk inriktning. För docentur i ett kliniskt ämne (medicinsk specialitet) krävs specialistkompetens i det aktuella ämnet.

Övrig kompetens

Samverkan med det omgivande samhället i enlighet med den så kallade ”tredje uppgiften” är meriterande vid ansökan.

Ansökan och ansökningsprocess

Ansökan om docentur bereds och bedöms av Lärarförslagskommittén för Fakulteten för Medicin och hälsa som tillstyrker eller avstyrker ansökan utifrån en helhetsbedömning av den sökandes inlämnade underlag och sakkunnigutlåtande. Fakultetsnämnden tar det slutgiltiga beslutet om antagning som docent.

Om ansökan bedöms vara i behov av kompletteringar måste dessa ha inkommit inom rimlig tid (maximalt en månad), annars avskrivs ärendet från vidare handläggning. Vid avslag i någon instans, kan en ny ansökan skickas in tidigast efter 12 månader.

Ansökan om att bli antagen som docent i visst ämne görs på särskild blankett. I ansökan ska tydligt anges om ansökan gäller medicinska/hälsovetenskapliga ämnen eller med samhällsvetenskaplig inriktning. Ansökan ska åtföljas av följande handlingar:

- tillstyrkan av ansökan från ämnesansvarig/inriktningsansvarig med bedömning om nyttan för forskningen och utbildningen vid Örebro universitet
- tillstyrkan av ansökan från prefekt
- kopia av doktorsexamensbevis
- intyg på genomgången Forskarhandledningskurs eller motsvarande
- intyg på genomgången 10 veckors behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning eller motsvarande universitetspedagogisk utbildning, eller dokumentation av motsvarande kompetens
- pedagogisk meritportfölj
- curriculum vitae
- publikationer (ej abstracts) som åberopas för sakkunnigbedömning
- vid sökande av docentur i kliniskt ämne, specialistbevis i aktuell specialitet
- för sökande med samhällsvetenskaplig inriktning: tillstyrkan av ansökan från ämnesansvarig/inriktningsansvarig ska även innehålla bedömning avseende samhällsvetenskaplig tillhörighet.

Om sökande genomfört ovan nämnda kurser vid Örebro universitet behöver kursintyg inte bifogas ansökan.

Om sökande disputerat vid Örebro universitet behöver kopia av doktorsexamensbevis inte bifogas ansökan. Ansökan med bilagor (inklusive vetenskapliga publikationer) ska vara författade på svenska, danska, norska eller engelska. Handlingar på andra språk ska vara översatta av auktoriserad översättare till svenska eller engelska. Ofullständiga ansökningar behandlas ej.

Ansökan ställs till fakultetsnämnden för medicin och hälsa och skickas elektroniskt till registrator@oru.se, alternativt per post (Registrator, Örebro universitet, 701 82 Örebro).

Sakkunnig

Vid bedömningen av den sökandes skicklighet och kompetens ska yttrande från en extern sakkunnig inhämtas. Den som föreslås till sakkunnig ska vara professor (om inte särskilda skäl föreligger) vid annat lärosäte. I ett skriftligt utlåtande ska den sakkunnige motivera sin bedömning av huruvida den sökande uppfyller kraven på vetenskaplig skicklighet och pedagogisk kompetens.

Beslut

Beslut om antagning av docent eller avslag av ansökan fattas av fakultetsnämnden. När beslut om antagning har fattats skickas docentbevis till den sökande.

Docenturföreläsning

Den nyantagna docenten ska hålla en introducerande docenturföreläsning över sin forskning. Målgruppen kan vara det omgivande samhället, forskarkollegor eller studenter. Det åligger berörd ämnesansvarig/inriktningsansvarig att tillsammans med docenten arrangera sådan föreläsning.

Ikraftträdande och revideringar

Beslutet träder i kraft 2023-11-01. Språkliga och redaktionella uppdateringar av riktlinjerna, som inte påverkar sakinhåll, kan göras löpande av fakultetsledningen. Fakultetsnämnden ska då informeras om genomförda uppdateringar.